

Чернівецький національний університет імені Юрія Федьковича

(повне найменування закладу вищої освіти)

Навчально-науковий інститут фізико-технічних і комп'ютерних наук

(назва інституту/факультету)

Кафедра математичних проблем управління і кібернетики

(назва кафедри)

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

Методика викладання фахових дисциплін у вищій школі

(вказіть назву навчальної дисципліни (іноземною, якщо дисципліна викладається іноземною мовою))

обов'язкова

(обов'язкова чи вибіркова)

Освітньо-наукова програма – “Комп'ютерна інженерія

технологій інтернету речей та кіберфізичних систем”

Спеціальність 123 – Комп'ютерна інженерія

(шифр і назва спеціальності)

Галузь знань 12 – Інформаційні технології

(шифр і назва галузі знань)

Рівень вищої освіти – другий (магістерський)

(вказати: перший (бакалаврський)/другий (магістерський)/третій (освітньо-науковий))

Навчально-науковий інститут фізико-технічних і комп'ютерних наук

(назва факультету / інституту, на якому здійснюється підготовка фахівців за вказаною освітньо-професійною програмою)

Мова навчання – українська

(мова, на якій читається дисципліна)

Розробники: Дрін Я.М., зав. кафедри МПУіК, д. ф.-м. н., професор;

Філіпчук О.І., доцент к-ри МПУіК, к.ф.-м. н., доцент

(вказати авторів (викладач (ів)), їхні посади, наукові ступені, вчені звання)

Профайл викладачів: <https://mpuik.vercel.app/about/staff/drin-yaroslav-myhajlovych>

<https://mpuik.vercel.app/about/staff/filipchuk-olha-ihorivna>

Контактний тел. +38(0372)509-340

E-mail: y.drin@chnu.edu.ua, o.filipchuk@chnu.edu.ua

Сторінка курсу в Moodle

Сторінка курсу в

Google Classroom

Консультації

<https://classroom.google.com/c/NTUxNTA4NjU5NzNa?cjc=dv235dy>

очні та онлайн - згідно з графіком (за попередньою домовленістю зі студентами).

1. Анотація дисципліни

Курс «Методика викладання фахових дисциплін у вищій школі» є вибірковим для здобувачів ВО 1-го року навчання на освітньо-науковій програмі «Комп'ютерна інженерія технологій інтернету речей та кіберфізичних систем».

Матеріал курсу сприяє формуванню у магістрів компетентностей, необхідних для організації навчального процесу у ЗВО різних рівнів акредитації, розробки та проведення всіх видів занять із інформаційних технологій у ЗВО на основі застосування сучасних підходів, концепцій та кращих практик.

Курс буде корисним для здобувачів ВО, які пов'язують свою майбутню діяльність із викладанням ІТ-технологій у ЗВО, в ІТ-академіях та менторською діяльністю.

2. Мета навчальної дисципліни:

- формування у магістрів професійних стереотипів наукового мислення та методичних засад щодо сучасних підходів проведення навчальних занять різних типів, контролю та оцінки якості засвоєння навчальної інформації студентами;
- формування компетентностей використання сучасних та інноваційних технологій навчання, формальної та інформальної освіти, підготовки навчально-методичного забезпечення та засобів діагностики, організації і контролю самостійної роботи студентів.

3. Пререквізити. Для успішного засвоєння дисципліни студенти повинні на належному рівні опанувати дисципліною «Ділове спілкування українською мовою» та «Практичний курс іншомовного наукового спілкування».

4. Результати навчання.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен **знати:**

- критерії відбору, принципи структурування змісту фахової дисципліни у вищій школі;
- міжпредметні зв'язки методики викладання із іншими дисциплінами;
- особливості сучасних методів проведення онлайн- та офлайн-занять різних типів;
- сучасні активні та інтерактивні методи навчання студентів;
- мати уявлення про формальну, неформальну та інформальну освіту, елементи дуального навчання;
- принципи контролю навчальних досягнень студентів та аналізу його результатів;
- особливості організації освітнього процесу для студентів з особливими потребами.

вміти:

- планувати освітній процес у вищій школі;

- використовувати в навчальному процесі знання фундаментальних основ, сучасних досягнень та тенденцій розвитку науково-освітньої галузі 12 - Інформаційні технології, її взаємозв'язків з іншими науками;
- викладати навчальний матеріал у взаємозв'язку з дисциплінами, представленими в навчальному плані;
- добирати оптимальні форми та методи педагогічної діяльності;
- застосовувати сучасні освітні технології;
- планувати структуру, зміст, процес організації лекції, лабораторного та практичного заняття, практик.

Набути компетентностей:

Загальні компетентності:

ЗК1. Здатність до адаптації та дій в новій ситуації.

ЗК2. Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу.

ЗК4. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК5. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК6. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК7. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

РН - програмних результатів навчання

РН13. Зрозуміло і недвозначно доносити власні знання, висновки та аргументацію з питань інформаційних технологій і дотичних міжгалузевих питань до фахівців і нефахівців, зокрема до осіб, які навчаються.

5. Опис навчальної дисципліни

5.1. Загальна інформація

Форма навчання	Рік підготовки	Семестр	Кількість			Кількість годин					Вид підсумкового контролю	
			кредитів	годин	змістових модулів	лекції	практичні	семінарські	лабораторні	самостійна робота		індивідуальні завдання
Денна	1(5)	2(10)	4	120	2	15	15			90		залік

5.2. Дидактична карта навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин					
	усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.
<i>1</i>	<i>2</i>	<i>3</i>	<i>4</i>	<i>5</i>	<i>6</i>	<i>7</i>
Модуль 1. Планування та організація навчального процесу у вищій школі.						
Тема 1. Вступ. Нормативні документи планування та організації освітнього процесу у вищій школі.	21	2	2	–	–	17
Тема 2. Компетентнісний підхід як концептуальна основа форм, змісту та методів навчання.	24	2	2	–	–	20
Разом за змістовим модулем 1	45	4	4	–	–	37

Модуль 2. Сучасні підходи до організації навчання у вищій школі.						
Тема 3. Використання активних та інтерактивних методів навчання, принципів командної роботи при вивченні фахових дисциплін	16	3	3	–	–	10
Тема 4. Системи електронного навчання та організація дистанційного навчання.	16	3	2	–	–	11
Тема 5. Особливості сучасної організації індивідуальної та самостійної роботи студентів при вивченні фахових дисциплін. Формальна, неформальна та інформальна освіта.	14	1	2	–	–	11
Тема 6. Сучасні підходи до контролю та оцінювання результатів вивчення фахових дисциплін у ЗВО.	14	2	2	–	–	10
Тема 7. Особливості організації освітнього процесу для осіб із особливими освітніми потребами.	15	2	2	–	–	11
Разом за змістовим модулем 2	75	11	11	–	–	53
Усього годин	120	15	15	–	–	90

5.3. Зміст завдань для самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
Модуль 1. Планування та організація навчального процесу у вищій школі.		
1	Нормативні документи планування та організації освітнього процесу у вищій школі.	20
2	Компетентністний підхід як концептуальна основа форм, змісту та методів навчання.	17
Всього годин за змістовим модулем 1		37
Модуль 2. Сучасні підходи до організації навчання у вищій школі.		
1	Використання активних та інтерактивних методів навчання, принципів командної роботи при вивченні фахових дисциплін	12
2	Системи електронного навчання та організація дистанційного навчання.	11
3	Особливості сучасної організації індивідуальної та самостійної роботи студентів при вивченні фахових дисциплін. Формальна, неформальна та інформальна освіта.	12
4	Сучасні підходи до контролю та оцінювання результатів вивчення фахових дисциплін у ЗВО.	9
5	Особливості організації освітнього процесу для осіб із особливими освітніми потребами.	9
Всього годин за змістовим модулем 2		53
Разом		90

Самостійна робота студента полягає в опрацюванні теоретичного матеріалу, більш глибокому та детальному розгляді окремих питань курсу, виконанні проектів, підготовці до практичних, лекційних і контрольних занять, опрацюванні додаткового матеріалу.

6. Система контролю та оцінювання

Види та форми контролю

Контроль за роботою студентів під час вивчення навчальної дисципліни та оцінювання рівня їх знань здійснюється за допомогою наступних методів:

- захист студентами проектів;
- поточні опитування;
- тестування;
- іспит.

Засоби оцінювання

- опитування теоретичного матеріалу, вирішення практичних кейсів;
- індивідуальні та групові проекти;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;
- тестові завдання.

Критерії оцінювання результатів навчання з навчальної дисципліни

Політика щодо дедлайнів та перекладання: Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (від - 10% до 50% від максимальної кількості балів - залежно від терміну затримки здачі роботи).

Політика щодо академічної доброчесності: Списування під час контрольних заходів заборонені (в т. ч. із використанням мобільних пристроїв).

Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, участь у програмі міжнародного обміну, індивідуальний графік навчання) навчання може відбуватись у змішаній формі (очно-дистанційній) за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання знань студентів з навчальної дисципліни "*Методика викладання фахових дисциплін у вищій школі*" здійснюється на основі результатів поточного та підсумкового контролю.

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять і має на меті перевірку рівня засвоєння теоретичного матеріалу студентами та вміння застосовувати набуті знання, уміння самостійно опрацьовувати теоретичний матеріал.

Завданням підсумкового контролю (заліку) є перевірка розуміння студентами програмного матеріалу в цілому, здатності творчо використовувати накопичені знання.

Оцінювання знань студентів здійснюється за 100-бальною шкалою. Результати роботи студентів впродовж навчального семестру оцінюються в ході поточного контролю в діапазоні від 1 до 60 балів (включно), а результати підсумкового контролю (заліку) оцінюються від 1 до 40 балів (включно).

Поточний контроль роботи студентів з навчальної дисципліни “Методика викладання фахових дисциплін у вищій школі” здійснюється за такими критеріями:

- проект №1 (розробка силабуса дисципліни) – до 10 балів;
- тестування - до 5 балів;
- проект №3 (“Ідеальна пара”; група 4-5 осіб готує та презентує візію ідеального заняття з дисципліни фахового спрямування) – до 10 балів;
- проект №4 (створення Google Classroom та/або GitHub Classroom, наповнення навчально-методичними матеріалами однієї теоретичної та однієї практичної теми) – до 10 балів;
- проект №5 (створення матеріалів для рубіжного та підсумкового контролю) – до 10 балів;
- тестування - до 5 балів;
- проект №6 (ретроспектива) - до 10 балів.

Звіти по виконаних проектах подаються на перевірку і захищаються студентами у ході співбесіди з викладачем. Окремі роботи можуть виконуватись у вигляді групових проектів.

Ті студенти, які за результатами поточного контролю отримали не менше 20 балів, допускаються до заліку.

Кожен білет (**40** балів) складається з двох теоретичних питань, за відповідь на кожне з яких студент може отримати максимально **20** балів. Залік також може проводитись у формі тестування (**20** питань по **2** бала кожне). У сумі з модульними контролями (**60** балів) це загалом складатиме максимально **100** балів.

Підсумкова оцінка. Підсумкова оцінка виставляється за загальною сумою балів, набраних студентом під час модульних контролів та на заліку, згідно із наступною таблицею:

Шкала оцінювання: національна та ЄКТС

Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
	Оцінка (бали)	Пояснення за розширеною шкалою
Зараховано	A (90–100)	відмінно
	B (80–89)	дуже добре
	C (70–79)	добре
	D (60–69)	задовільно
	E (50–59)	достатньо
Не зараховано	FX (35–49)	(незадовільно) з можливістю повторного складання
	F (1–34)	(незадовільно) з обов'язковим повторним курсом

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне оцінювання, самостійна робота, модульні контрольні роботи								Залік	Сума
Модуль 1			Модуль 2						
T1	T2	T1-2 (тест)	T3	T4	T5	T6	T3-7 (тест)	40	100
10	-	5	10	10	10	10	5		

7. Рекомендована література

7.1. Основна

1. Nazzan O., Lapidot T., Ragonis N. Guide to Teaching Computer Science: An Activity-Based Approach. London : Springer, 2011. 287 p.
2. Методика викладання фахових дисциплін у вищій школі / Башев В.Ф. та ін. Дніпро : ДНУ ім. Олесь Гончара, 2018. 36 с.
3. Теорія і методика викладання в вищій школі : навч. посіб. / уклад. Казак І.О. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2018. 116 с.
4. Методика викладання у вищій школі : Комплекс навчально-методичного забезпечення підготовки магістрів усіх спеціальностей / Укл. О.В.Винославська. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2016. 61 с.
5. Ко С., Россен С. Онлайн-викладання : навч. посібн. 117 с.
6. Козлова Г.М. Методика викладання у вищій школі : навч. посібн. Одеса : ОНЕУ, 2014. 200 с.
7. Дуб В.В. Методика викладання технічних дисциплін : короткий конспект лекцій. Харків : ХДУХТ, 2011. 110 с.

7.2. Додаткова

1. Мачинська Н.І., Стельмах С.С. Сучасні форми організації навчального процесу у вищій школі: навчально-методичний посібник. Львів : Львівський державний університет внутрішніх справ, 2012. – 180 с.
2. Кайдалова Л.Г., Щокіна Н.Б. Планування і організація навчально-виховного процесу у вищій школі : навч.-метод. посіб. для магістрантів спец. 8.18010021 “Педагогіка вищої школи”. Харків : НФаУ, 2014. 108 с.

8. Інформаційні ресурси

1. <https://www.distancelearningportal.com>
2. <https://www.youtube.com/watch?v=mqopCY12zJ0/>
3. <http://www.hups.mil.gov.ua/assets/doc/science/stud-conf/suchasna-viyna-gumanitarniy-aspekt/40.pdf>